

АКТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Виконавчого комітету Першотравневої районної у місті Чернівці ради щодо офіційного тлумачення положень преамбули, абзацу другого статті 1, частини першої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» у взаємозв'язку з положеннями абзаців другого, третього, четвертого, восьмого частини четвертої статті 4 цього закону, частини другої статті 19 Конституції України, статті 20 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»

м. Київ
26 травня 2015 року
№ 22-у/2015

Справа № 2-21/2015

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича — головуючого,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Запорожця Михайла Петровича — доповідача,
Касмініна Олександра Володимировича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Саса Сергія Володимировича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шевчука Станіслава Володимировича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Виконавчого комітету Першотравневої

районної у місті Чернівці ради щодо офіційного тлумачення положень преамбули, абзацу другого статті 1, частини першої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 року № 877-V (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389) з наступними змінами у взаємозв'язку з положеннями абзаців другого, третього, четвертого, восьмого частини четвертої статті 4 цього закону, частини другої статті 19 Конституції України, статті 20 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170) з наступними змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Запорожця М. П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

У С Т А Н О В И В:

1. Виконавчий комітет Першотравневої районної у місті Чернівці ради (далі — Виконавчий комітет) звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень преамбули, абзацу другого статті 1, частини першої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 року № 877-V з наступними змінами (далі — Закон № 877) у взаємозв'язку з положеннями абзаців другого, третього, четвертого, восьмого частини четвертої статті 4 цього закону, частини другої статті 19 Конституції України, статті 20 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР з наступними змінами (далі — Закон № 280) в аспекті таких питань:

— чи впливає з преамбули Закону № 877, що цей закон визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності під час його здійснення, чи лише встановлює процедуру проведення таких заходів незалежно від суб'єкта контролю та питань перевірки;

— чи вбачається з абзацу другого статті 1 Закону № 877 у взаємозв'язку з абзацами другим, третім, четвертим, восьмим частини четвертої його статті 4, що державний нагляд (контроль) — це діяльність уповноважених законом (або іншим нормативним актом) органів державного нагляду (контролю) в межах повноважень «здійснювати державний нагляд (контроль), та спосіб їх здійснення» у сфері господарських відносин, у тому числі публічних, під час перевірки органу місцевого самоврядування;

— чи впливає з частини другої статті 2 Закону № 877, що його дія поширюється на відносини, пов'язані зі здійсненням державного нагляду (контролю) виключно у сфері господарської діяльності, чи державний контроль може здійснюватися також за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

У преамбулі Закону № 877 встановлено, що він визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).

Відповідно до частини першої статті 2 Закону № 877 дія цього закону поширюється на відносини, пов'язані зі здійсненням державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Як зазначено у частині четвертій статті 4 Закону № 877, виключно законами встановлюються, зокрема, органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності; види господарської діяльності, які є предметом державного нагляду (контролю); повноваження органів державного нагляду (контролю) щодо зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг (абзаци другий, третій, четвертий); орган державного нагляду (контролю) не може здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності, якщо закон прямо не уповноважує такий орган на здійснення державного нагляду (контролю) у певній сфері господарської діяльності та не визначає повноваження такого органу під час здійснення державного нагляду (контролю) (абзац восьмий).

Згідно зі статтею 20 Закону № 280 державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування може здійснюватися лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, і не повинен призводити до втручання органів державної влади чи їх посадових осіб у здійснення органами місцевого самоврядування наданих їм власних повноважень.

Практичну необхідність в офіційному тлумаченні вказаних положень законів Виконавчий комітет обґрунтовує наявністю неоднозначного, на його думку, їх застосування судами України. На підтвердження цього до конституційного подання долучено копії судових рішень.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 14 травня 2015 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

У Конституції України визначено вичерпний перелік питань, підвідомчих Конституційному Суду України, одним з яких є офіційне тлумачення Конституції України та законів України (стаття 150).

Аналіз конституційного подання та долучених до нього матеріалів дає можливість стверджувати, що питання, порушені Виконавчим комітетом, пов'язані із застосуванням положень преамбули, абзацу другого статті 1, частини першої статті 2, абзаців другого, третього, четвертого, восьмого частини четвертої статті 4 Закону № 877, статті 20 Закону № 280, а це вказує на те, що суб'єкт права на конституційне подання прагне отримати консультацію.

За правовою позицією Конституційного Суду України офіційне тлумачення і застосування правових норм є різними видами юридичної діяльності; правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам; надання консультацій чи роз'яснень щодо застосування правових норм у конкретному випадку не належить до повноважень Конституційного Суду України (Ухвала від 31 березня 2010 року № 15-у/2010).

Крім того, з аналізу судових рішень, копії яких додано до конституційного подання, вбачається, що в судовому порядку оспорювалися повноваження територіальних державних інспекцій з питань праці щодо перевірки органів місцевого самоврядування на предмет додержання ними законодавства про працю відповідно до положень Закону № 877.

Однак після ухвалення судових рішень, на які посилається автор клопотання, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від 28 грудня 2014 року № 77–VIII внесені зміни до статті 2 Закону № 877, за якими дія цього закону не поширюється, зокрема, на відносини під час здійснення заходів державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення.

Отже, питання, порушені у конституційному поданні, непідвідомчі Конституційному Суду України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Враховуючи викладене та керуючись статтями 150, 153 Конституції України, статтями 39, 45, 50, 93 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Виконавчого комітету Першотравневої районної у місті Чернівці ради щодо офіційного тлумачення положень преамбули, абзацу другого статті 1, частини першої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 року № 877–V з наступними змінами у взаємозв'язку з положеннями абзаців другого, третього, четвертого, восьмого частини четвертої статті 4 цього закону, частини другої статті 19 Конституції України, статті 20 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97–ВР з наступними змінами на підставі пункту 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ